

2009.08.27.

A magyar Turner-díj Az Aviva Képzőművészeti Díj követi a brit tradíciókat

A kortárs művészet támogatásának brit hagyományának mintájára hozott létre Magyarországon egyedülálló kortárs képzőművészeti díjat a Műcsarnok és az Aviva Életbiztosító. Nagy-Britanniában már több évtizedes tradíciója van a kortárs képzőművészet támogatásának, amelynek legnagyobb visszhangot kiváltó elismerése a szintén jelentős anyagi támogatással járó Turner-díj.

Huszonnégy éves fennállása óta a legrangosabb brit, sőt európai kortárs képzőművészeti elismerés, a Turner-díj odaítélése rendszeresen felborzolja a művészvilág és a kortárs művészetet fejlődését figyelemmel kísérő érdeklődők kedélyét. Tavaly például egy olyan alkotót díjaztak, aki egyik installációjában Jeff Koons' csillogó acélnyulát filmezte és vetítette le egy végtelenített szalagon. Mark Leckey így új alkotást hozott létre egy meglévő mű felhasználásával. A Turner-díj korábbi kiállításain olyan szokatlan anyagok és tárgyak is szerepeltek, mint rizsszemek, elefántrágya, egy vetetlen ág, vagy egy kettévágott tehén.

„Az elmúlt két évtizedben a Turner-díj fontos szerepet játszott a modern művészetek iránti érdeklődés kialakulásában. Az Aviva Életbiztosító által létrehozott díj is hasonló szerepet kíván betölteni a magyar kortárs képzőművészeti életben” – hangsúlyozta Dr. Zolnay Judit, az Aviva Életbiztosító értékesítési és marketing vezérigazgató-helyettese.

Az Aviva Képzőművészeti Díj jelöltjeit egy független, szakmai kuratórium választotta ki azon 40 évesnél fiatalabb művészek közül, akik az eddigi munkásságuk elismeréseként kerültek a legjobbak közé. „A művészek nem versenyeznek egymással, egyformán lehetőséget kapnak a kiállításra és egyikük az anyagi elismerés révén arra, hogy befektessen a jövőbe és ezzel közelebb kerüljön művészi céljainak megvalósításához.” – hangsúlyozza Petrányi Zsolt, a Műcsarnok igazgatója.

A Turner-díj logikája némiképp eltérő, és szabályai is több ízben változtak: hasonlóság, hogy ott is szakmai grémium dönt az odaítéléstről, ám a jelölteket nem az életműük, hanem a jelölésüket megelőző 12 hónapban a brit művészethez való hozzájárulásuk alapján ítélik meg – így a jelöltek között a díj első négy évében nem csak művészek, de kurátorok, művészettörténészek is szerepelhettek. A kortárs művészet sokszínűségét és új irányokba történő elmozdulását mutatja, hogy az elmúlt években a díjat elnyerők közül csupán 18%-ban díjaztak festőket – a legnagyobb számban installációkat, szobrokat és vegyes

médiát használó művészek kerültek díjazásra. A díjra jelöltek kiállítását rendre a londoni Tate Britain-ban rendezik – Magyarországon a Múcsarnok ad otthont az idei évben szeptember 3-án nyíló és két héten keresztül zajló tárlatnak.

„Az angol hagyományokat nálunk is meghonosítva, az Aviva Életbiztosító az általa alapított nagy értékű díjjal a kortárs képzőművészet értékét és elismertségét kívánja növelni Magyarországon. – mondta Petrányi Zsolt. – Bízunk abban, hogy a kezdeményezés elindít egy párbeszédet, vagy akár vitát, amelynek eredményeként a művészvilágon kívül is beszélni kezdenek a kortárs művészetről.”

A vita el is elindult, sőt, a díj kapcsán sor került az első, több irányú visszhangot keltő eseményre is. A Múcsarnokban nyár közepén megtartott beszélgetésen Készman József művészettörténész jelöltje, Mécs Miklós, egy rögtönzött akció – az Enyingi Képzőművészek „gyengeség-demonstrációja” – keretében átnyújtott egy levelet, amelyben tájékoztatta a jelölő kuratóriumot és a díj alapítóját arról, hogy nem fogadja el jelölését a díjra.

Az első Turner-díjat 1984-ben a zsűri – kizárva a kritikusok és a művészek véleményét – annak ítélte oda, aki szerintük a legtöbbel járult hozzá a megelőző évben a brit művészeti élethez. A díj első szponzora magánszemély volt, majd egy amerikai befektetési társaság, 1991-ben pedig egy tv társaság szállt be a finanszírozásban ma pedig a brit Gordon's finanszírozza. A díj a kezdeti 10 ezer fontról mára 40 ezer fontra, mintegy 12 millió forintra emelkedett.

Az Aviva Képzőművészeti Díjjal járó 5 millió forint tehát nemcsak hazai, de nemzetközi viszonylatban is jelentős, és mindenképpen egyedülálló a magyar képzőművészeti elismerések között. A szakmai zsűrin kívül a közönség tetszése is kiemelhet egy alkotót, aki a félmillió forintos közönségdíjat kapja. A díjátadásra a tárlat zárását megelőző napon, szeptember 15-én kerül sor.

Háttér információ:

A Turner díjat a magukat az Új Művészet Pártolóinak nevezett csoport alapította. A csoport 1982-ben alakult, azzal a céllal, hogy új műveket vegyenek a Tate Galeriának és hogy a kortárs művészet iránt szélesebb érdeklődést keltsenek. A pártolók kapcsolatot kívántak teremteni a korábbi már elismert brit művészettel is, ezért választották a díj névadójául J. M. W. Turner (1775-1851) híres angol festőt, aki maga is akart díjat alapítani a fiatal művészeknek.

Joseph Mallord William Turner 1775-ben született Londonban. 13 évesen készített rajzait az apja fodrászüzletének kirakatába tette ki eladni. 15 éves volt, amikor óriási elismerésben részesült: az egyik képét bevették a Brit Királyi Akadémiára, aminek 27 évesen teljes értékű tagjává választották. Alkotói évei

során sajátos festőtechnikát alakított ki: amit valóságosan látott, lefordította a saját könnyed romantikus stílusára és ezt rögzítette vásznán.

Festmény-gyűjteményét hazájára hagyta örökül, és a hátrahagyott jelentős vagyonával úgy remélte támogatást nyer ez az általa "hanyagló művészetnek" nevezett irányzat. Műveinek nagy részét a brit National Gallery és a Tate Gallery őrzi. Halála után csak néhány képét állították ki a National Galleryben, a többit raktárban helyezték el. Az 1851-ben bekövetkezett halála után több, mint húsz évvel Monet és Pissarro fedezték fel a National Galleryben Turner képein a maguk merész kísérleteinek korai megvalósítását. Turner foltfestéses technikája, világos és gazdag színek kompozíciói bátorították a fiatal impresszionistákat.

Kapcsolattartó:

Dr. Kurcz Adrienne
GWC Pénzügyi PR-kommunikáció
Tel.: 70 933 9796
Email: kurcz@goodwillcom.hu

Vancsik Ivett
Aviva Életbiztosító Zrt., Marketing
Tel: 391 1354, 70 / 458 0137
Email: vancsiki@aviva.hu

Csejdy Réka
Műcsarnok, Kommunikációs osztály
Tel.: 460 7017, 70 / 537 6015
Email: rcsejdy@mucsarnok.hu

A szerkesztők figyelmébe:

Az Aviva a világ ötödik legnagyobb életbiztosítója; Európában piacvezető a nyugdíj- és életbiztosítási területen. A világ 28 országában 54.000 munkatársat foglalkoztat, akik 50 millió ügyféllel állnak kapcsolatban. Az Aviva célja, hogy ügyfelei számára gondtalan jólétet biztosítson.

Az Aviva Életbiztosító a magyar piacon is értékálló hozamokat nyújtó és a hosszú távú pénzügyi biztonság megteremtését célzó termékeket kínál. Valós pénzügyi igényeken alapuló életbiztosítási és megtakarítási szolgáltatásai segítségével életre szóló kapcsolat kialakítására törekszik ügyfeleivel. A Társaság számára fontos, hogy ügyfeleinek az elvártnál jobb minőségű szolgáltatást nyújtson, amelyre jól felkészült kollégái jelentik a garanciát. Az Aviva 2008-ban elnyerte a pénzügyi szektorban az év Legjobb Munkahelye címet.

Az Aviva Életbiztosító tevékenységét a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által meghatározott keretrendszer szerint végzi, és részt vesz a piac önszabályozását alakító Magyar Biztosítók Szövetségének munkájában.